

Mill oksági módszerei

Alapfeladat: A körülmények változtatásával E esemény okát keressük, korrelációk segítségével

1. Megegyezés módszere:

A, B, C és D körülmény fennáll $\rightarrow E$ bekövetkezik
B, D, F, és G körülmény fennáll $\rightarrow E$ bekövetkezik
D, F és H körülmény fennáll $\rightarrow E$ bekövetkezik

Tehát E oka D (mindig, amikor E bekövetkezik, D jelen van („elégséges feltétel”))

2. Különbözés módszere:

A, B, C és D körülmény fennáll $\rightarrow E$ bekövetkezik
A, B, és C körülmény fennáll, de D nem $\rightarrow E$ nem következik be

Tehát E oka D (ha D nincs jelen, E sem következik be („szükséges feltétel”))

3. Megegyezés és különbözés közös módszere:

A, B, C és D körülmény fennáll $\rightarrow E$ bekövetkezik
D, F, és H körülmény fennáll $\rightarrow E$ bekövetkezik
A, B, és H körülmény fennáll, de D nem $\rightarrow E$ nem következik be

Tehát E oka D (ha D jelen van, akkor E is, de ha D nincs jelen, akkor E sem („szükséges és elégséges feltétel”))

4. Mennyiségi variálás módszere:

A, B, és D^- körülmény fennáll $\rightarrow E$ kis mértékben bekövetkezik
A, B, és D^0 körülmény fennáll $\rightarrow E$ bekövetkezik
A, B, és D^+ körülmény fennáll $\rightarrow E$ nagy mértékben bekövetkezik

Tehát E oka D (E előfordulásának mértéke D erősségétől függ)

5. Maradékok módszere:

A, B, és D körülmény fennáll $\rightarrow E, F$ és G bekövetkezik
Tudjuk, hogy F -t A okozza
Tudjuk, hogy G -t B okozza.

Tehát E oka D (az ismeretlen okozatot az ismeretlen körülmény váltja ki)